

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/66/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115231364
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4115231364.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti o maloletého G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova 88, Nitra, dieťa otca: O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, zastúpeného Advokátskou spoločnosťou JUDr. Cimrák, s.r.o., so sídlom Nitra, Štefánikova 7, a matky O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, zastúpenej Advokátskou spoločnosťou JUDr. Eva Hlaváčová, s.r.o., so sídlom Farská 12, Nitra, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 24P/318/2015-26 zo dňa 23. novembra 2015 takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením dočasne upravil styk otca s maloletým G. A. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s ním v párnom týždni v kalendárnom roku v sobotu od 9.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod., pričom začiatok a koniec styku sa bude realizovať v mieste bydliska maloletého dieťaťa a matka je povinná dieťa na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a tomuto odovzdať. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že otec sa návrhom zo dňa 22.10.2015 domáhal predbežného opatrenia, ktorým by súd upravil jeho styk so synom z dôvodu, že odo dňa nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu mu nebolo opakovane umožnené zo strany matky realizovať stretnutia. Posledné dva týždne mu matka dieťaťa neodpovedá na telefonáty, SMS správy a zamedzila mu vstup do spoločnej nehnuteľnosti. Aj dovtedy podmieňovala stretnutie s dieťaťom jej prítomnosťou a vymedzovala miesto realizácie styku len na ich adrese trvalého pobytu. Uvedené podmienky zdôvodňovala nízkym vekom dieťaťa, zlým zdravotným stavom dieťaťa ako aj nevhodnosťou nad jeho novým partnerským vzťahom. Vzhľadom na to, že sa nevedia dohodnúť na úprave styku, je v najlepšom záujme dieťaťa okamžitý a rýchly zásah zo strany súdu, ktorým sa dočasne upraví jeho styk s dieťaťom. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na ustanovenia § 102 ods. 1, § 75 ods. 4,9, § 76 ods. 1,4,6,8 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a uviedol, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu a v celom rozsahu mu vyhovel.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie alebo ho zmenil tak, že upraví styk otca s dieťaťom rovnako, ako rozhodol súd prvého stupňa, no s tým, že styk sa bude realizovať za jej prítomnosti. Namietala nedostatočné odôvodnenie predmetného uznesenia, lebo z jeho obsahu nemožno zistiť, na základe čoho súd považoval návrh za dôvodný, akými úvahami sa súd riadil pri rozhodovaní o návrhu otca. Uviedla, že ide o dieťa vo veku dva a pol roka s diagnózou ťažkého albinizmu, čo je život ohrozujúca diagnóza, ktorá si vyžaduje špeciálnu a prísnu celodennú starostlivosť, ktorú mu ona nepretržite poskytuje. Súd vystavil toto dieťa stretávaniu sa s otcom, ktorý návyky v starostlivosti o dieťa postráda. Otcovi nebránila stretávať sa so synom, avšak on opustil spoločnú domácnosť a presťahoval sa k inej žene, s ktorou má ďalšie dieťa. Od odchodu neprejavil žiadny záujem

o dieťa, čo mu ona aj vyčítala, pričom nespochybňuje právo dieťaťa na rodiča; namieta však spôsob stretávania sa otca, ako ho určil súd prvého stupňa. Potreby dieťaťa bolo potrebné skúmať podrobnejšie. Poukázala na správu Centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Nitre zo dňa 07.12.2015, ktoré neodporúča odlúčiť dieťa od matky v prípade počiatočného znovu kontaktovania a neodporúča ani stretnutia spočiatku bez prítomnosti matky. Matka v odvolaní namietala tiež odbornosť otcom doložených lekárskejších správ očného a kožného lekára. Vzhľadom na vek, zdravotný stav dieťaťa a aj isté odlúčenie plynulým nenásilným spôsobom. V opačnom prípade hrozia dieťaťu traumatizujúce zážitky s následným vyústením do neurotických až úzkostných prejavov. Práve otec navodil tento stav vlastným nezaujmom a vlastné zlyhanie hádže na matku. Žiadala zjednať nápravu v najlepšom záujme maloletého G. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť. K námietke matky ohľadom zdravotného stavu dieťaťa uviedol, že albinizmus ako geneticky podmienená choroba je síce vážnym zdravotným poškodením, ale pri dodržaní základných pokynov, o ktorých bol on poučený, nie je potrebné vyžadovať celodennú starostlivosť matky, ktorá tiež nemá zdravotnícke vzdelanie a neabsolvovala špeciálne školenia s výnimkou poučení ošetrovujúcich lekárov. Matka odmieta akúkoľvek komunikáciu s ním, čo je dôvodom na potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa, aby nedošlo k vážnemu narušeniu vzájomných vzťahov so synom. On je v plnej miere schopný poskytnúť synovi potrebnú starostlivosť. Z konania o rozvoze a aj z tohto konania je zjavné, že vzťahy rodičov sú natoľko narušené, že nie je možné očakávať, aby stretávanie sa bolo realizované za prítomnosti matky po dobu 16 hodín. Je absurdné vyžadovať stretnutia len v interiéri spoločného domu v situácii, že matka od rozvozu podala na neho vymyslené podnety na rôzne orgány, a chodiť na spoločné výlety bez toho, aby syn pocítil toto napätie. Spoločnú domácnosť opustil po tom, ako ho napadla matka bývalej manželky za prítomnosti syna. Otec ďalej uvádzal, že syn netrpí žiadnym mentálnym a ani telesným postihnutím, aby sa muselo vychádzať zo správy Centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Nitre, predloženej matkou. Jedine erudovaný psychológ môže dať smerodajné stanovisko k výchovnému postupu po dôslednom zistení skutkového stavu a posúdenia skutočnej interakcie dieťaťa s otcom. Ani kolízny opatrovník po pohovore s rodičmi nevidel žiadny problém. On sa bude naďalej pokúšať udržať si dobrý vzťah so synom, pričom poukázal na to, že výživné v sume 190 eur mesačne platí načas a spláca aj úver za dom, v ktorom býva bývalá manželka s ich synom. Čo sa týka námietky matky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že toto je v súlade s procesným predpisom.

Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol styk upraviť bez prítomnosti matky a s napadnutým uznesením sa stotožnil. Uviedol, že vykonal v rôzne dni pohovor s obidvomi rodičmi. Matka nesúhlasila s úpravou styku súdom, lebo do konca augusta 2015 sa vždy s otcom na styku dohodli a keby sa otec ozval, môžu sa dohodnúť aj teraz. Otec začal realizovať styk na základe predbežného opatrenia už dňa 28.11.2015, kedy však matka ešte rozhodnutie súdu nemala doručené a uznesenie teda nebolo právoplatné.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec viazaný dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1,2 písm. a/ OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že nie sú dané podmienky ani na zrušenie a ani na zmenu napadnutého uznesenia. Preto toto uznesenie podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Z obsahu spisu vyplýva, že otec podal dňa 22.10.2015 na súd návrh, ktorým žiadal predbežným opatrením rozhodnúť o úprave styku otca so synom na každý páry víkend v mesiaci, a to v sobotu od 09.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod do 17.00 hod. s tým, že začiatok a koniec styku sa bude realizovať v mieste bydliska dieťaťa. Dôvod podania návrhu bol ten, že dieťa bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/28/2015 zo dňa 30.07.2015 v dôsledku rozvozu manželstva rodičov zverené na dobu po rozvoze do osobnej starostlivosti matky a on bol zaviazaný na platenie výživného v sume 190 eur mesačne. V rozvodovom konaní nebolo rozhodnuté o úprave styku otca a dieťaťa. Otec v pomerne obsiahlom návrhu podrobne opísal dôvody, ktoré ho viedli k podaniu návrhu na vydanie predbežného opatrenia o úprave styku s dieťaťom, pričom prezentoval záujem podieľať sa na jeho výchove. Podľa neho je v záujme maloletého dieťaťa, aby malo určitý režim a aby nebolo vystavované pocitom sklamaní a frustrácie z toho, že nefunguje to, čo bolo kedysi zaužívané. V návrhu uviedol aj to, že má vedomosť o ochorení dieťaťa s tým, že matka pred ním zatajuje zdravotný stav syna, ktorý si on potom musí zisťovať u jeho lekárov. Nepovažoval za potrebné realizovať stretnutia so synom za prítomnosti matky, ktorá sa k nemu nevhodne správa aj pred synom a tým si podľa neho ventiluje frustráciu z rozpadu dlhoročného vzťahu. Navrhovaná doba styku je podľa neho zatiaľ primeraná a postačí na to, aby nedošlo k ochladnutiu citových väzieb do rozhodnutia o konečnej úprave styku.

Po vydaní uznesenia o nariadení predbežného opatrenia súd prvého stupňa uznesením č.k. 24P/318/2015-30 zo dňa 25.11.2015 rozhodol, že začína konanie o úprave styku otca s maloletým G., t. j. konanie začal bez návrhu v súlade s ustanoveniami § 76 ods. 3 a § 81 ods. 1,3 OSP. Následne aj otec podal dňa 16.12.2015 návrh na začatie konania vo veci samej.

Občiansky súdny poriadok upravuje dva zákonné dôvody pre nariadenie predbežného opatrenia - potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov a obavu z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Predbežné opatrenie možno nariadiť pred začatím alebo aj po začatí konania. Ak je podaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia pred začatím konania, musí byť z neho zrejmé, z akého dôvodu má byť vlastne predbežné opatrenie nariadené, či týmto dôvodom má byť potreba dočasnej úpravy pomerov alebo obava, že by výkon súdneho rozhodnutia (v prípade úspechu v konaní vo veci samej) bol ohrozený, a akého práva sa navrhovateľ mieni domáhať vo veci samej. Existencia a potreba právneho záujmu sa má prejavovať predovšetkým v skúmaní procesných predpokladov opodstatnenosti navrhovaného rozhodnutia súdu. Ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením predbežného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní. Nariadenie predbežného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Navrhovateľa aj pri návrhu na vydanie predbežného opatrenia zaťažuje dôkazné bremeno v tom smere, aby navrhol dôkazy aspoň základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený predbežným opatrením, t. j. dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia.

Predbežné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ustanovením § 76 ods. 1 OSP, ktoré súd prvého stupňa citoval v odôvodnení svojho rozhodnutia. Z toho, že v prvej vete § 76 ods. 1 OSP je použité slovo „najmä“, vyplýva, že výrok predbežného opatrenia obsahom môže, ale nemusí zodpovedať zákonnému textu. Preto ak súd urobí záver o tom, že sú splnené podmienky na vyhoviecie návrhu a predbežné opatrenie nariadi, pri poskytovaní ochrany predbežným opatrením s cieľom dočasnej úpravy pomerov účastníkov použije výrok, ktorý svojou povahou najväčšmi zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 76 ods. 1 písm. a) až k) OSP. Ak dospeje k záveru, že požadované predbežné opatrenie navrhovaným obsahom zodpovedá účelu zabezpečenia, predbežné opatrenie nariadi. V súvislosti s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia úpravou styku rodiča a dieťaťa súd berie na zreteľ najlepší záujem dieťaťa, t. j. právo dieťaťa na výchovu obidvomi rodičmi s cieľom dosiahnuť, aby do vydania konečného rozhodnutia a jeho realizácie nedošlo k takému citovému odcudzeniu medzi nimi, že náprava by nebola možná ani budúcim rozhodnutím vo veci samej. Úprava styku otca s maloletým dieťaťom predbežným opatrením vo všeobecnosti trvá dovtedy, kým súd s konečnou platnosťou nerozhodne vo veci samej v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine (§ 77 ods. 1 písm. b, c, OSP).

Odvolací súd pri rozhodovaní v tejto veci prihliadal predovšetkým na najlepší záujem dieťaťa, ktoré pre zdravý psychický i fyzický vývoj potrebuje oboch rodičov. Ak je výchova jedného z rodičov, ktorému dieťa nie je zverená do osobnej starostlivosti, narušená tým, že sa rodičia nedohodli na tom, ako sa bude druhý rodič s dieťaťom stretávať, môže nastúpiť súd, ktorý spornú rovinnu vzťahov rodičov odstráni vydaním autoritatívneho rozhodnutia. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia mal rovnako ako aj odvolací súd na zreteľ najlepší záujem maloletého dieťaťa, a tak vychádzal z faktu, že v tomto prípade majú obaja rodičia záujem o dieťa, ale pre vzájomné rozpory sa nedohodli na tom, ako sa bude maloletý G. s otcom stretávať. Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o nespôsobilosti otca postarať sa o dieťa v čase trvania styku alebo ktoré by bránili rodičom, aby styk otca so synom bol realizovaný cez víkend každého druhého týždňa v takom rozsahu, o akom rozhodol súd prvého stupňa. Matka má dieťa vo svojej výchove celý týždeň, a tak má možnosť synovi sa dostatočne venovať, na rozdiel od otca, ktorý sa môže podieľať na výchove len v obmedzenom rozsahu. Jej tvrdenia uvedené v podanom odvolaní neboli spôsobilé zvrátiť výsledok prvostupňového rozhodnutia, keďže v konečnom dôsledku smerovali len k tomu, aby bola osobne prítomná počas celej 8-hodinovej doby úpravy styku, a pramenili z nepodloženej obavy z nedostatočnej starostlivosti otca o syna pre jeho vyššie uvedené ochorenie. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa urobil záver o tom, že existuje potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov v oblasti predbežnej úpravy styku do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Prihliadal pritom aj na stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý aktuálne preveril pomery v rodine účastníkov, vypočul si oboch rodičov a zaujal ten

názor, že bude pre maloleté dieťa prospešné, aby sa otec s ním predbežné stretával bez prítomnosti matky.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatoval, že uznesenie súdu prvého stupňa nie je nutné v odvolacom konaní zmeniť a styk otca upraviť zatiaľ dočasne len za prítomnosti matky. Napadnuté uznesenie je vecne správne a obsahuje odôvodnenie s ohľadom na aktuálnu procesnoprávnu úpravu, ktorá je v napadnutom uznesení citovaná. Odvolací súd o odvolaní matky rozhodol tak, že napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Vo veci samej súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania rozhodne bez ohľadu na to, v akom znení bolo nariadené predbežné opatrenie.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.